Vera Mareţkaia

ÎMBOGĂŢIND CHIPUL RAKITINEI *

Interpretarea unui puternic caracter feminin rus mă preocupa de mult, dar dacă e să vorbim despre figura contemporanei mele, aş putea spune că doar cinematograful — prin unele filme — mi-a satisfăcut această dorinţă ; mă refer, de pildă, la Alexandra Sokolova din filmul *Femeia-deputat* sau la *Învăţătoarea din Şatrii*. Teatrul însă nu m-a răsfăţat cu asemenea roluri. Totuşi, personajul Rakitina, care — după părerea mea — reprezintă doar o schiţă a unui asemenea rol mare, m-a interesat. M-a interesat în mod principial — este interesant să joci rolul unei secretare a comitetului raional de partid, activistă de partid, cu un caracter plin de voinţă, energic, „bărbătesc", un „bărbat cu fustă", cum se spune despre ea, dar totodată o femeie din cap pînă-n picioare, amărîtă de neplăceri familiale, încercată de o dragoste mare şi adevărată, care tîrziu i se revelează !...

În prima variantă a piesei, autorul N. Virta a strîns suficient material pentru a crea un adevărat secretar al comitetului raional de partid, în schimb nu avea aproape deloc „material" pentru un rol de... femeie. Şi iată că de aici au început „luptele" noastre ! Virta e un dramaturg foarte talentat şi întîlnirea cu dramaturgia lui a avut o influenţă binefăcătoare asupra teatrului nostru, dar e şi foarte încăpăţînat şi are un caracter, ca să spun aşa, ţepos. Toate încercările mele de a-l convinge că rolul Rakitinei este incomplet, că eroinei îi lipseşte, să zicem, „o mînă", erau întîmpinate de ţipete şi de proteste din partea lui... Totul e scris bine, iar eu nu înţeleg nimic, ş.a.m.d.

Dar el desigur înţelegea ceea ce înţelegeam eu, şi, după o luptă înverşunată, venea la teatru cu maşina de scris şi, cu un aer foarte jignit, punea degetele pe claviatură spunînd : „Ei, ce să scriu ? Ce-ţi mai trebuie ? Ei ? Haide !" Şi pe loc

* Articol scris pentru revista „Teatrul".

www.cimec.ro

găsea cuvintele potrivite, transcriind o scenă sau alta. Asta se întîmpla nu numai cu rolul Rakitinei. Așa, în strînsă legătură cu autorul, care asista la fiecare repetiție cu mașina de scris sau cu o bucățică de hîrtie și-un creion, se crea într-o atmosferă uneori destul de încordată, dar întotdeauna creatoare și prietenească, varianta definitivă a piesei *Zări necuprinse*. Zile cu adevărat de neuitat pentru noi toți! Și iată, în aceste zile s-a născut de pildă scena venirii Rakitinei la Strukov, ca să discute despre soarta lui Hijniakov. Mi se părea de-a dreptul imposibil ca o femeie avînd caracterul Rakitinei mele, să nu lupte pentru soarta omului pe care îl iubește, numai fiindcă nu se cade, fiindcă nu se obișnuiește! Trebuie să spun că în prima variantă, tocmai așa stăteau lucrurile. Și iată că, după „luptă", a fost scrisă și scena „la Strukov" unde eu — Rakitina — mă bat pentru dragostea mea și pentru Hijniakov. Nu știu dacă joc întotdeauna bine rolul Rakitinei, dar după căldura cu care spectatorii primesc replicile Rakitinei, simt că toate acestea sînt necesare piesei. În condiții asemănătoare a fost scris și episodul — care mie mi-e foarte drag — al întîlnirii cu Hijniakov la sărbătoare, cînd el drege cu o pietricică pantoful Rakitinei. Asta, pe linia relațiilor noastre lirice! Toate aceste completări au fost foarte importante pentru definirea caracterului Rakitinei, și în felul acesta rolului i-a crescut „cea de a doua mînă", cu toate că vreun oscior probabil că-i mai lipsește și acum! Vedeți cum noi, actorii, depindem în primă și în ultimă instanță de autori! Dacă ei, „schingiuitorii" noștri, ar înțelege acest lucru pînă la capăt! A fost un noroc că N. Virta este atît de talentat și s-a integrat atît de bine în munca noastră comună, dar dacă n-ar fi fost așa? Dar cred că în acest scurt material, pe care-l scriu cu dorința de a completa într-un fel impresiile spectatorilor din București care au văzut *Zări necuprinse*, nu e locul să dezvoltăm asemenea probleme delicate. Iar dragelor mele colege de scenă, și nu numai lor, ci tuturor fermecătoarelor romînce, aș vrea să le spun că luptînd pentru „Rakitina femeia", am luptat pentru întregul nostru „sex frumos", care trebuie să fie înfățișat, mai ales în zilele noastre, cu adevărată artă, nu numai în muncă, ci și într-o dragoste puternică și profundă. Atunci, sentimentele eroinelor noastre vor emoționa inimile spectatorilor. Vreau să cred că munca mea asupra rolului Rakitinei n-a sărăcit cu nimic chipul secretarului comitetului raional dacă s-a străduit să îmbogățească și chipul femeii!

S. Teiț (Caius) și S. Bregman (Missis Quickly) în „Nevestele vesele din Windsor".

www.cimec.ro